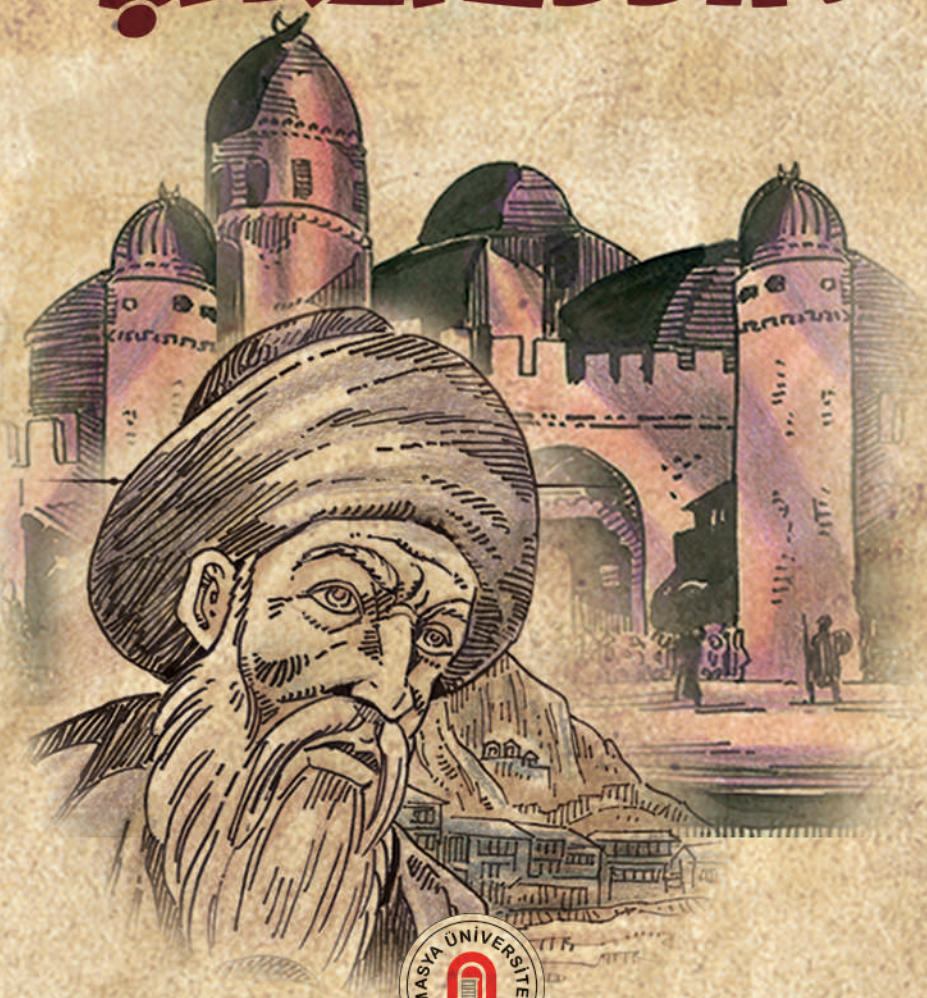

SABUNCUOĞLU ŞEREFEDDİN

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
2024

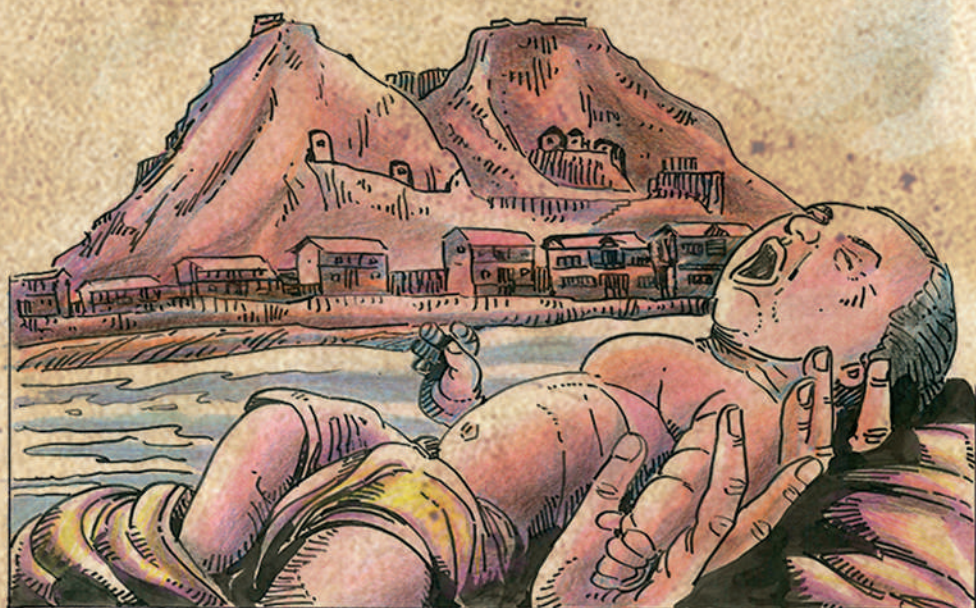
ÖN SÖZ

15. yüzyıl Osmanlı devrinin önemli bir hekimi ve cerrahı olan Sabuncuoğlu Şerefeddin'in tam adı; Şerefeddin bin Ali bin el-Hac İlyas Sabuncuoğlu'dur ve şehzadeler kenti Amasya'da doğmuştur. Sabuncuoğlu tabâbet ilminin yanı sıra dönemin diğer tabiplerinin aksine cerrahî ile de yakından ilgilenmiştir. Sabuncuoğlu Şerefeddin eserlerini Türkçe vermiştir. Arapça ve Farsça'nın yanı sıra muhtemelen Yunanca/Rumca da bildiği düşünülen Sabuncuoğlu'nun tıp bilimine dair Akrabadin Tercümesi, Cerrâhiyyetü'l Hâniyye ve Mücerrebname adlı eserleri mevcuttur. 15. yüzyılda yazılmış olan Cerrâhiyyetü'l Hâniyye isimli eser, tıp literatüründe önemini hiçbir zaman kaybetmemiştir. Özellikle bu alanda yapılmış olan tedavi yöntemlerinin uygulanma şekillerini minyatürlü bir şekilde tasvir edilerek ortaya koyması bakımından eser önemlidir. Üzerinde deontolojiden Türk dil tarihine pek çok akademik araştırma yapılan bu eserin bilinen üç nüshası bulunmaktadır. Bunlardan ilki Paris Bibliothèque National'da bulunan ve Fatih Sultan Mehmed'e ithaf edilen nüsha, ikincisi Fatih Millet Kütüphanesinde bulunan nüsha ve üçüncüsü ise İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde bulunan nüshadır.

Ayrıca, iyi bir hattat ve entelektüel olan Sabuncuoğlu Şerefeddin'in eserlerine olan ilgi bugün bile azımsanmayacak seviyededir. Amasya Üniversitesi Sabuncuoğlu Şerefeddin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'na bu değerli hekimin ismi verilerek isminin yaşaması ve hemşerilerince değerinin anlaşılması amaçlanmıştır. Bu eser Sabuncuoğlu Şerefeddin'i konu eden ilk çizgi roman olması hasebiyle değerlidir.

Eserin hikayesini yazan Esra AKSOY'a, kurgu ve mizanpajını yapan Mesut ÇORAK'a, Amasya'nın gizli kalmış çizeri Seyfi KARADEMİR'e ve projenin hazırlanması ve bu değerli ekibi bir araya getiren Amasya Üniversitesi Genel Sekreteri Osman AKBAŞ'a teşekkür eder, ülkemiz ve milletimizin milli bir değeri olan Sabuncuoğlu Şerefeddin'in tanıtılmasını amaçlayan bu eserin hayırlı ve faydalı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ
Amasya Üniversitesi Rektörü

Sabuncuoğlu
1386 yılında Amasya'da
hekim bir babanın
evladı olarak doğdu.

Çocukluğu hekim babası Ali Çelebi
ve dedesi Hacı İlyas Çelebi'nin
gözetiminde geçer.

17 yaşına geldiğinde hiçbir
yaşının erişemeyeceği
hekim bilgisine erişir.

Hem babası, hem dedesi
kendi zamanlarında
Amasya'nın en önemli
hekimlerindedir.

Genç Sabuncuoğlu babası ve dedesinin
hasta tedavilerini dikkatle izler.

Aile mesleği hekimlik
Sabuncuoğlu tıp eğitimi
almaya başlar.

Babası ve dedesinin
gözetiminde
deneyler yaparak
eğitimini geliştirir.

Sabuncuoğlu Darişşifa'da
Hekim
Burhaneddin Ahmed
en-Nahcuvadi'den eğitim alır.

Hocasının y6nlendirmesi ile
Anadolu'nun 6nemli tıp
kitaplarını okuyarak bilgisini
geliştirilmeye devam eder...

Hocalarının öğrettiği
her bilgiyi büyük bir dikkatle
öğrenir.

İlerde kazanacağı
yüksek bilgisinin
temeli
bu şekilde
gençliğinde atılmış
olur.

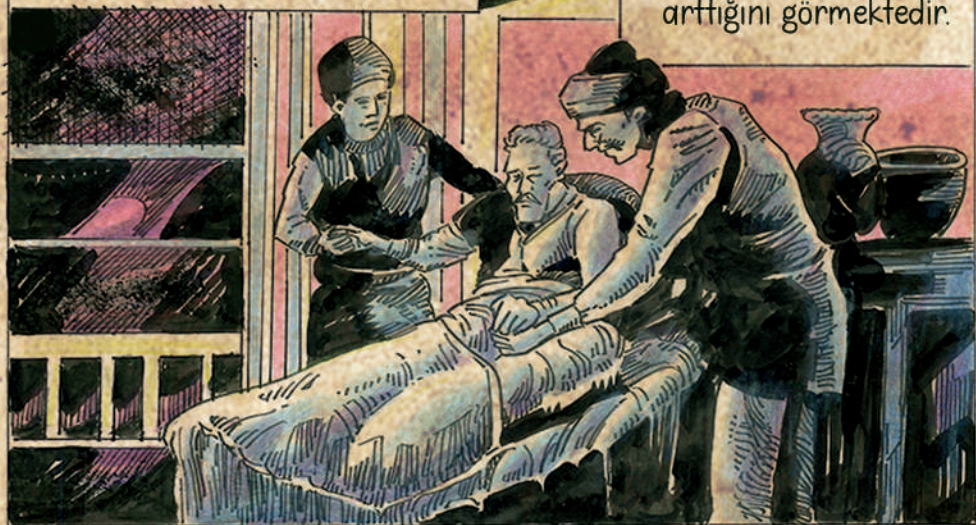

Sabuncuoğlu'nun
Amasya Darüşşifası'nda
geçirdiği 14 yıl yad edilmektedir.

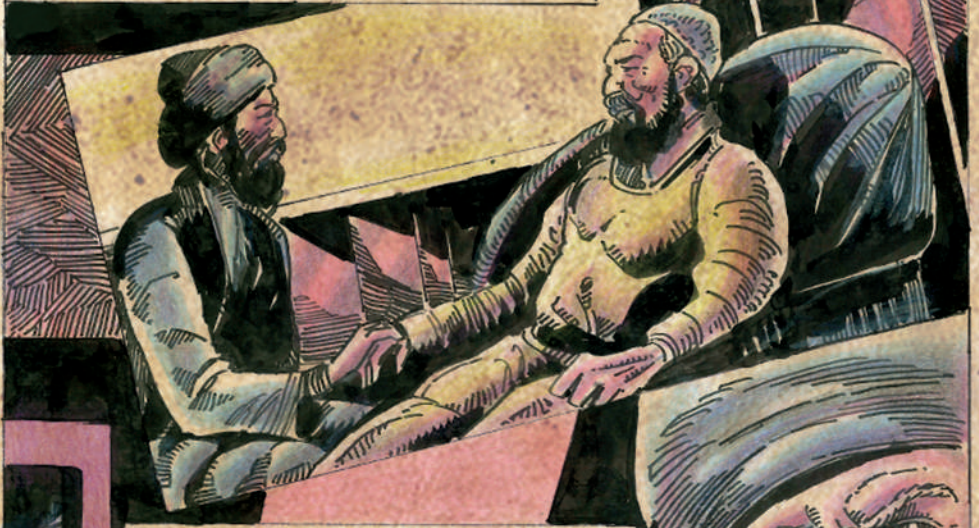

Hekimlerinin yanında hasta tedavisindeki incelikleri öğrenir.

Her hasta tedavisinde tecrübesinin daha da arttığını görmektedir.

Sabuncuoğlu Şerefeddin hastaların
tedavi s¼recinde morallerinin
iyi olmasının sonucu etkilediğini fark eder.

Ustalarından g¼rd¼đ¼ gibi hastalarla
ilgilenerek iyileŐmelerini sağlar.

Usta-çırak ilişkisi
ile edindiği tıp bilgisini
daha sonra Anadolu'da
yazılmış önemli tıp
kitaplarında okuyarak
derinleştirir.

Sabuncuoğlu'nun
eserlerinde
atıf yaptığı
kitaplardan
bazıları...

İshan bin Murad'ın Edviye-i Müfrede
ve Hacı Paşa'nın Müntehab-ı Şifa ve
Teshil Eserleri'dir

O dönemde hekimlik ağırlıklı olarak hekim mekanlarında serbest olarak yapılmaktadır.

Hastanelerde başarıyla ön plana çıkmış hekimler görev alabilmektedir. Bu bütün hekimler için değişmez bir kural olarak bilinmektedir.

Sabuncuoğlu Şerefeddin ise mesleğinin 14 yılını Amasya Darüşşifası'nda icra etmiştir.

Sabuncuoğlu'nun medreseye gidip gitmediği, okul hayatının nasıl olduğu tam olarak bilinmemektedir.

Sabuncuoğlu Şerefeddin için bu önemli eksiklikti.

Eserlerinden ve yaptığı tercümelerinden Arapça ve Farsça bildiği anlaşılmaktadır. O dönemin hekimleri cerrahi tedavilerle pek ilgilenmemişlerdir. İlaç tedavisini tercih etmişlerdir.

Bu tercihin temel sebepleri arasında cerrahi girişimler için yeterli kaynak kitap olmaması nedeniyle bilgi eksikliği olması ve ameliyatların tehlikeli olarak bilinmesiydi.

O dönem anestezi yani hastanın uyutulmasına ve hastanın ameliyat sırasında bir şey hissetmemesine dayalı teknikler henüz gelişmediği için ameliyatların çok acılı olduğu unutulmamalıdır.

Ayrıca antibiyotikler henüz keşfedilmediği ve sterilizasyon yöntemleri de bilinmediği için ameliyatların

... çok büyük enfeksiyon riski içerdiği ve bir şekilde işlem başarılı bir şekilde uygulansa bile hasta için enfeksiyon riskinin devam ettiği göz ardı edilmemelidir.

Sabuncuoğlu Şerefeddin bir yanda çeşitli bitkilerden ilaç ve merhem yaparken bir yandan da hastalar ile yakinen ilgilenmesi onu farklı öneme taşımaktadır.

Her ne kadar ilaç ve merhemlerde başarılı olsa da bazı durumlarda ameliyatların olması gerekmektedir.

Bu çizilen çerçevenin aksine Sabuncuoğlu Şerefeddin cerrahi ile ilgilenmiş ve hatta cerrahi işlemlerin nasıl yapıldığını gösteren resimli bir eser neşretmiştir. Cerrahinin ancak ilaç tedavisinin etkili olmadığı gerekli yerlerde kullanılmasını vurgulayan Sabuncuoğlu ameliyat sonrası bakımın da önemli olduğunu belirtmiştir.

Meraklı, bilgili ve mütevazı bir kişiliğe sahip olan dönemin en önemli bilim insanlarından biri olan Sabuncuoğlu'na tedavi için Anadolu'nun her yerinden hastalarının geldiği bilinmektedir.

Bir adet tercüme
ve iki adet
telif olmak üzere
üç eseri vardır.
Üçü de dönemi.n
önemli eserlerdir.

- 1- Akrabazin tercümesi
- 2- Cerrahiyyeti-I Haniyye
- 3- Müverrebname

Akrabazin Tercümesi:
II Beyazid'in Amasya'da
şehzade olarak bulunduğu
dönemde, onun özel hekimi
Şeyh Mehmed Bin Ahmed
Mutetapbibül' Mardini'nin

... ricası üzerine İsmail b. Hasan el-Cürcani'nin
Farsça Zehire-i Harizm Şahi adlı kitabın
Akrabazin başlıklı son bölümünü
tercüme etmiştir.

Eserde çeşitli alt başlıklar altında ilaç yapma teknikleri anlatılırken, Sabuncuoğlu kendi ilave ettiği bölümlerde ilaçların etki etme sürelerine dair bilgiler verip,

... Arapça-Farsça-Türkçe sözlük eklemiştir. Böylece her dilde anlaşılır bir bilgi yöntemlerini göz önerine sermiştir...

Cerrahiyeti'l-Haniyye:
Osmanlı
İmparatorluğu'nda
modern dönem
öncesinde yazılmış
tek resimli cerrahi
eseridir.

Sabuncuoğlu eseri yazarken II yzylda Endlvs'te yaşamış olan Ebvl-Kasım Zehravi'nin Kitabvl-Tasrif adlı

... eserinin cerrahi ile ilgili kısımlarından yararlanmıştır. Ancak kendi tecrube ve bilgilerini de aktarmıştır. Bundan dolayı eseri terceme olarak gormek doğru olmaz.

İlaçların yeterli olmadığı zamanlarda cerrahinin ne kadar önemli olduğunu her satırında açıkça belirtmiştir.

Bu eseri en önemli kılan en önemli unsur, okuyucuya bilgi vermek amacıyla

... ameliyatlara nasıl yapıldığının tasvir edildiği görseller barındırmasıdır. Her görsel bir çare yoludur...

Sadece bu özelliği bile onun orijinal değerini ortaya koymuştur. Eser ile ilgili diğer bir önemli unsur, eserin Türkçe olarak yazılmış olmasıdır.

Sabuncuoğlu eseri Türkçe olarak yazma nedenini

... çoğu okur yazarlığı kıt olan ve Türkçe'den başka dil bilmeyen Anadolu cerrahları için eseri yazdığını belirterek açıklamıştır.

Eseri Türkçe olarak yazmasından dolayı daha fazla kişinin faydalanmasını düşünmüştür. Bu nedenle eserini Padişaha sunmaya karar verir.

Dönemin ilim dili Arapça,
Edebiyat dili ise
Farsça iken,
eseri Türkçe yazması...

Taşralı bir hekim olarak pek önemsenmemesine sebep olmuştu. İşte bu nedenle Padişah Fatih Sultan Mehmed Han'a götürmeyi uygun bulur.

Bu düşünceyle
eserinin
eksik yerlerini
büyük bir ihtimamla
tamamlamaya
karar kılar.

Kolay, anlaşılır bir Türkçe lisanla
eserini tamamlar.
Padişahın bu esere beklediği
önemi göstereceğini
umut ediyordur.
Kararlı ve umutludur...

Bütün hazırlıklarını bitirince eserini alıp İstanbul'a Padişah'a gitmeye karar verir.

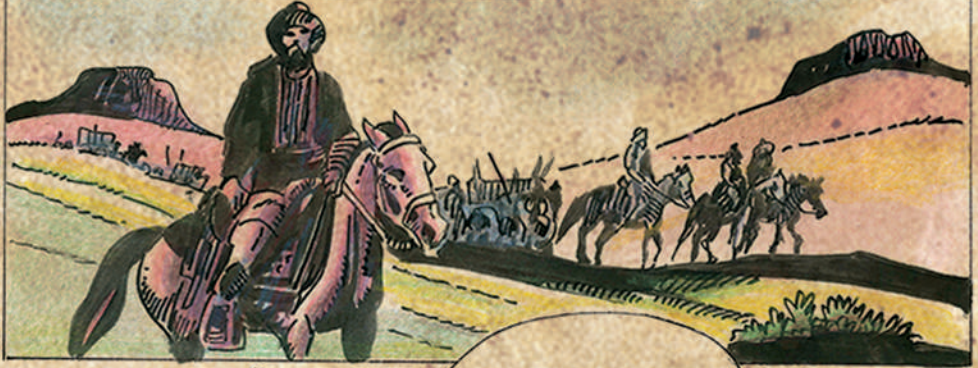
Biliyordu ki Padişah bu eseri bütün Anadolu'ya yayıp hastanelerde uygulanmasını sağlayacaktı.

İstanbul'a giden bir kervana katılıp yolculuğa başlar.

Kervan, bu uzun yolculukta ağır ağır yol alıyordu. Sabuncuoğlu Şerefeddin için bu yolculuk çok önemliydi...

DAHA EPEY
UZUN BİR YOLUMUZ VAR
AHVALİMİZ NİCEDİR?
HASTA OLAN
VAR MIDİR?

YOL BOYUNCA
HASTALANANLAR
BENİM
SORUMLULUĞUMDA.

SAĞOLASIN
HEKİM
EFENDİ.

Kervan Amasya'dan İstanbul'a ağır ağır yol alıyordu. Yol boyunca hasta olanlara Sabuncuoğlu koşar

Padişah'ı gördükten sonra onun eserine sahip çıkacağı düşüncesi onu mutlu ediyordu.

Bütün tecrübesi ve bilgisi bu eserin içindeydi. Geleceğe ışık tutacak deneyimleri insanları daha sağlıklı yapacaktı.

KENDİMİ İYİ HİSSETMİYORUM, HEKİM EFENDİ BANA BİR BAKSA?

BEN HABER VERİYİM. HEMEN.

Sabuncuoğlu hastayla ilgilenir.

SANKİ DERMANIM YOK
CANIM BİRŞEY
ÇEKMIYOR

HEKİM EFENDİNİN
VERDİĞİ ŞURUBU İÇTİN,
BİRAZ DİNLEN.

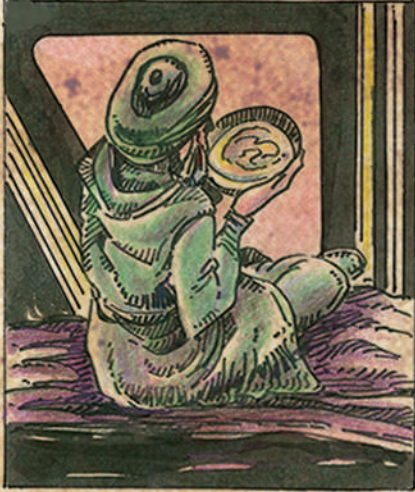
ŞİMDİ ANLARIZ
NEYİN VARMIŞ.
BİR BAKALIM..

SANKİ
İYİ GELDİ
ŞURUP...

Sabuncuoğlu, hiç yanından ayırmadığı
bitkilerden ilaç yapmayı en iyi şekilde
tatbik eden bilge bir hekimdi.

İnsanlar
ona güveniyordu.

Kendine özgü yöntemleri ile şuruptan ve merhemden oluşan ilaçları çabucak yapacak yetenekte bir bilge idi.

İYİ OLACAKSIN EYLAT,
O İLACI İÇİP, MERHEMİ
HER GÜN SÜRECEKSİN.

Her iyileştirdiği hastasından sonra ona bu bilgiyi bahşeden yaradanına şükrederdi...

SANA BİN ŞÜKRÜ RABBİM,
BANA BİLGİLERİ
BULMAMA
İZİN VERDİĞİN İÇİN.

Amasya'da
Hekim olan babası
Ali Çelebi ve dedesi
Sabuncuoğlu
Hacı İlyas Çelebi'den
gördüğü gibi kendisini
hekimliğe adanmış,
hastalara şifa
vermekten hiç bir
zaman geri durma-
mıştır.

Kervan ilerlerken bilgisi ve
deneyimi ile iyileştirdiği
halkın da ilgisini kazanır.

DOSTLARIM...
SAĞLIĞINIZI KORUMAK İÇİN
HER ZAMAN ÇEKİNMEDEN
BANA GELEBİLİRSİNİZ...
BEN BURADAYIM...

DÜZENLİ OLARAK
BUNU İÇECEKSİN.

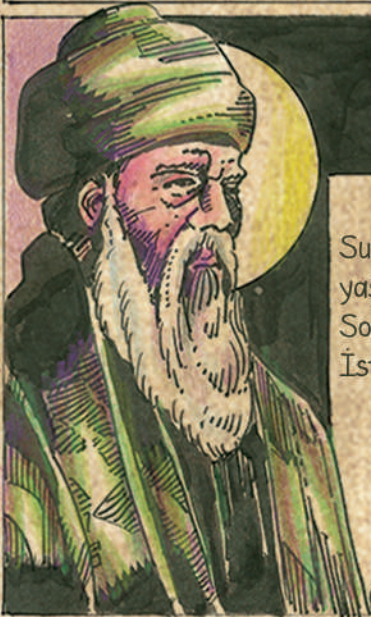
ALLAH
RAZI OLSUN...

II Yüzyılda Endülüs'te yaşamış Ebu'l-Kasım Zehravi'nin Kütübü'l-Tasrif eserinden faydalanmış...

Tecrübe ve yeteneklerinin yazıldığı eserinin tıp okullarında ders olarak verilir hastanelerde uygulanacak olması onu heyecanlandırmaktadır.

... olmasına rağmen kendi bilgisini de ekleyerek daha etkili bir sonuca kavuşmuştur. Böylece esere kendi katkılarıyla daha özgün bir kimlik kazandırmıştır.

Sultan'ın da bu heyecanı yaşayacağını umuyordu. Sonunda kervan İstanbul'a gelir..

Eserlerine sımsıkı sarılarak sarayın yolunu tuttu...

Bir an önce emeklerinin göz önüne getirilmesi için sabır sızlanıyordu... Sonunda kervanla birlikte saraya varırlar.

Yol boyunca Sultan'a neler söyleyeceğini düşünen Sabuncuoğlunu sarayda öncelikle vezir karşılar:

AMASYA'DAN SULTANIMIZA BİR EMANET GETİRDİM.

EMANETİZİ GÖRMEK İSTERİZ... NİYETİN NİCEDİR?

ŞİMDİ BU VEZİRE
MERAMIMI NASIL
ANLATAÇAĞIM Kİ?

Elindeki eserin önemini ve neden bunca yolu
geldiğini vezire anlatır. Vezir merakla bakar...

DOĞRUSU KİTABI
MERAK ETTİM.

HÜNKARIMIZ
BEĞENECEKTİR

Vezir Sabuncuoğlu'nu uzun uzun
süzer ve ağır ağır konuşur.

SULTANIMIZ
ŞU ANDA
SARAYDA YOKTUR
ORDUYU
TEFTİŞ EDİYOR

NE ZAMAN
DÖNER Kİ?
ONU BEKLERİM
İZNİNİZ OLURSA?

O KADAR
BEKLEYEMEZSİN
O KİTABI SİZ
BANA BIRAKIP
AMASYAYA DÖNÜN...

SİZ Mİ
VERECEKSİNİZ
HÜNKARA?

BEN EMANATINIZI
SULTANIMIZA VERECEĞİM
BU KONUDA TASANIZ OLMASIN
HEKİM EFENDİ

TABİİ Kİ TASAM YOKTUR
SADECE MEMNUNİYETİNİ
GÖRMEK İSTERİM

AMASYA YA DÖNÜN
CEVABI ORADA
SİZE ULAŞACAKTIR
GÖNLÜNÜZ
RAHAT OLSUN.

MERAKLA
BEKLEYECEĞİM.
SAĞOLUN.

Aklına kötü
bir şey getirmeden
bütün
ömrü boyunca
edindiği bilgileri
vezire teslim eder...

Vezir, Sabuncuoğlu'na güven verincesine gülümser...

SABUNCUOĞLU
ŞEREFEDDİN EFENDİ...
ADINIZI HIÇ
UNUTMAYACAĞIM...

Bunca yolu geldikten
sonra eseri
bırakmadan geri
gelmek olmayacaktı.
Çaresiz vezire
güvenecekti...

GİTMEDEN ÖNCE
SARAY MUTFAĞIMIZDA
AÇLIĞINIZI GİDERİN
HEKİM EFENDİ.

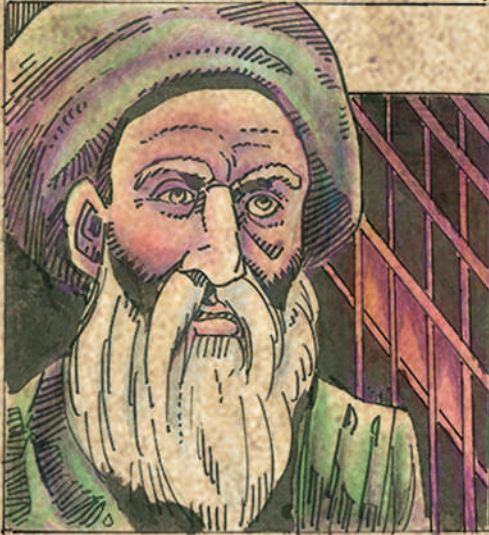
NEYSE MUTFAĞA GİTTİ...
ŞU KİTABA BİR BAKAYIM.
NASIL BİRŞEY YAZMIŞ

Sabuncuoğlu yanından
ayrılınca vezirin gözlerinde
sinsi bir öfke belirdi.
Sultan'ın sarayda olduğunu
da gizlemişti...

Vezirin bu halinden habersiz
Sabuncuoğlu, umudunu koruyordu.

ANLAYAMADIĞIM
BİR SÜRÜ İLAÇ YAPIMI
FORMÜLLER...
NE YAPMAM LAZIM?

Vezir tekrar tekrar kitabı
inceledi baktıkça
Sabuncuoğlu
Şerefeddin gözünde
büyüdükçe büyüyordu..

Bütün iyi niyetini
koruyarak
Amasya'ya dönen
Sabuncuoğlu,
Sultan'dan gelecek
güzel bir haber bekliyordu...

Umut ediyordu ki,
Sultan eseri
beğenince emeğine
sahip çıkıp
destek olacaktı..

Günler birbirini kovalıyordu.
Sultan'dan beklediği haber gelmiyordu.
Bilmiyordu ki vezir daha o gün eseri saklamıştı.

GÖZDEN UZAK
ŞURAYA KOYAYIM.
KİMSE BİLMESİN.

Vezirin tek derdi sarayda
kendisini destekleyen
hekim zümresini
korumaktı.
Bu yüzden onun varlığını
Sultan'a söylemeyecekti...
Sabuncuğu
döner dönmez
hastalarla ilgilenmeye
koyulur.

YOL
YORGUNLUĞUNUZU
ATMADAN BİZE
HİZMET ETMENİZ
NE GÜZEL.

BUNU SABAH
AKŞAM İÇİN
SONUCU BANA
MUTLAKA BİLDİRİN.
BU YENİ
BİR ŞURUP.

Zaman ilerledikçe kendini Amasya'daki görevine daha çok verir.

Tedavilerinin çok başarılı olması sonucu güvenilen bir hekim olarak adını duyurur.

İYİ OLACAĞINA
İNANMAK DA TEDAVİNE
YARDIM ETTİ SANA
YENİ İLAÇLAR
VERECEĞİM

ŞEREFEDDİN EFENDİ
İLAÇLARIN BANA İYİ
GELDİ. BİR KAÇ GÜNE
GENE TARLAMMI
SÜRERİM.

Bulduğu her yeni başarıyı
not almaktadır.

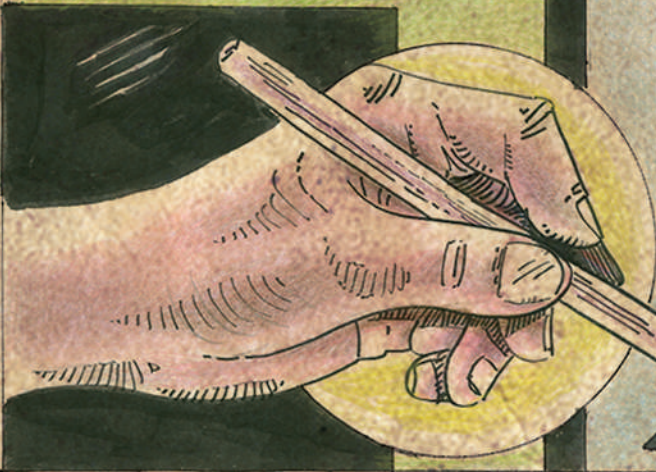

Zaman zaman akli İstanbul'a
takılıyordu. Kötü düşünceleri
aklından uzak tutuyordu.

O eseri ne büyük emeklerle bitirmişti.
Sultan'ın bu emeğe kayıtsız kalacağını
sanmıyordu.

O devrin en önemli
hekimlerinden biri idi.
Hayatını tıp ilmine
adamıştı.

Sabuncuoğlu en ölümcül hastalıkların dahi tedavisi için sürekli araştırmalar yapar.

Elde ettiği sonuçları not edip bütün hekimlerle paylaşmayı dolaylı da olsa çok daha fazla insan hayatını kurtarmayı kendine düstur edinmiştir. Bu sebeple kitaplarının çoğaltılarak kütüphanelerde ve medreselerde yer almasını çok istemektedir.

Sabuncuoğlu her ne kadar Padişah ile görüşmemiş olsa da eseri yine de saray kütüphanesinde yer almıştır. O eser daha sonra 19. yüzyılda Fransız hekim Mösyö Baryeron'a hediye edilmiştir.

Onun tarafından Fransa'ya götürülmüş Fransa Milli Kütüphanesinde bulunmaktadır.

Sabuncuoğlu bitkilerin gücüne inanmakta ve artık sınırlarını zorlayıp en tehlikeli zehirlere bile karşı koyan formüllerin peşindedir.

Bir gün bir adam Sabuncuoğlu'nun isteği üzerine zehirli bir yılan bulup getirdiğini söyler. Sabuncuoğlu içinde 20 den fazla madde olan her derde deva olan tiryagını denemek ister..

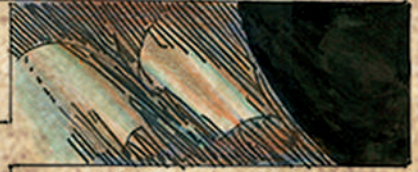

Çeşitli bitki ve çiçeklerden
katı bir tiryak yapar.

Bilinen ve bilinmeyen
bütün hastalıkların
tedavisinin tabiatta
gizlendiğine
inanıyordu.

O yüzden bir hekim olarak hedefi
araştırıp bu tedavinin sırlarını
arayıp bulmaktı.

Bu düşünce ışığında sürekli
arayış içinde olmak ona
başarıyı getirecekti.

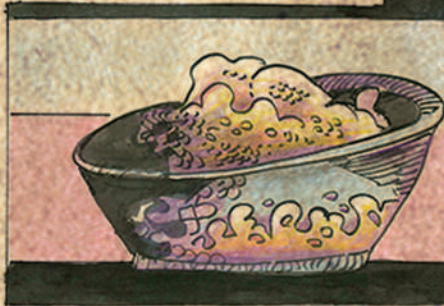

Uzun zamandır aklında olan zehire karşı bir ilaç arayışındaydı. İşte aradığı deney fırsatı bu idi.

Belli bir süre sonra tiryak tam kıvamına gelmişti. İlaç deneye hazır idi.

Hemen,
kendi bilgisiyle bulduğu
yeniden tiryak
hazırladı..

HEKİM EFENDİ ZEHİR SENİ
ÖLDÜRÜRSE.
BAŞIM BELAYA GİRMESİN.

ENDİŞE ETME BANA BİRŞEY
OLMAYACAK. VE SENİ
KİMSELER BİLMİYOR.

Sabuncuoğlu Şerefeddin, eşine az
rastlanan cesaret ve fedakarlık
deneyine kararlı idi...

Sol kolunu açtı,
tiryak gözünün önünde
duruyordu.

Eğer deney başarılı olursa
tıp ilmine çok önemli bir
hizmeti olacaktı.

Sonunda yılanın
sivri dişleri Sabuncuoğlu'nun
eli ile buluştu.

Yılanı eline aldı. Eline yaklaştırdı.
Yılan elini ısırmaq için
sabırsızlanıyordu.

Yılan
kuvvetli sivri dişleri
Sabuncuoğlu'nun
eline batırdı.
Parmacağının bir an acıyla
kasıldığını hissetti.

Parmağında derin bir acı hissetti.
Şimdi ilacı deneme zamanıydı.

Merhem kıvamındaki ilacı
bir miktar yedikten sonra biraz da
yılanın ısındığı parmağına sürdü...

İyice ovdu,
ilacı parmağına iyice yedirdi.

Yılanın zehiri ne parmağını şişirmiş,
ne de vücuduna zarar vermişti.

Tam düşündüğü gibi zehir
etki etmemiştir.

Sabuncuoğlu merhemini hayvanlar
üzerinde de etkili olup olmadığını
düşünmektedir.

İKİNCİ DENEY İÇİN
GETİRDİĞİN YILAN
YETMEZ

BAŞKA
NE İSTİYORSUN
EFENDİ?

BİR HORUZ
ŞÖYLE SAĞLIKLI GÖSTERİŞLİ
BİR HORUZ GETİR BANA.

HER KÜMESTE O
ARADIĞIN HORUZU
BULABİLİRİZ

Yapacağı tedavi için sabırsızlanmaktadır.

SİZ HEKİMLERİN
İŞLERİNİ HIÇ ANLAMIYORUM
AMA
DEDİKLERİNİ YAPACAĞIM.

ZEHİRDEN NASIL
ŞİFA ÇIKACAĞINA
ŞAHİT OLACAKSIN.

Sabuncuoğlu, hemen işe koyulur ve
yeniden tiryak yapmaya başlar.
Düşüncesindeki tedaviyi gerçek kılacaktı.

Sonunda istediği kıvamda
tiryak hazırlar.

Adamın getirdiği horoz, tam onun istediği
gibi sağlıklı grnyyordu...

Adam, horozu getirdikten
sonra elindeki yılanı
sepetten çıkarır.

BU DEFA
SİZ HOROZU TUTUN
BEN
YILANI TUTACAĞIM.

Horozun bir bacağına tüyleri
tırış edilir adam yılanı yaklaştırır.

Yılan güçlü sivri
dişleriyle horozun
bacağına ısırır.
Bu ısırış
üç defa
tekrarlanır.

Bu deney, zehrin hayvanlar üzerindeki etkisini göstermek için önemli idi..

Hazırladığı bir miktar ilacı horoza yedirir, biraz da bacağına sürüp kümese salıverir. Bir gün beklemeye karar verir.

BİR GÜN BEKLEYİP
HOROZUN DURUMUNU
İNCELEYECEĞİZ

UMARIM HOROZA
BİRŞEY OLMAZ AMA
YILANIN ZEHİRİ GÜÇLÜ

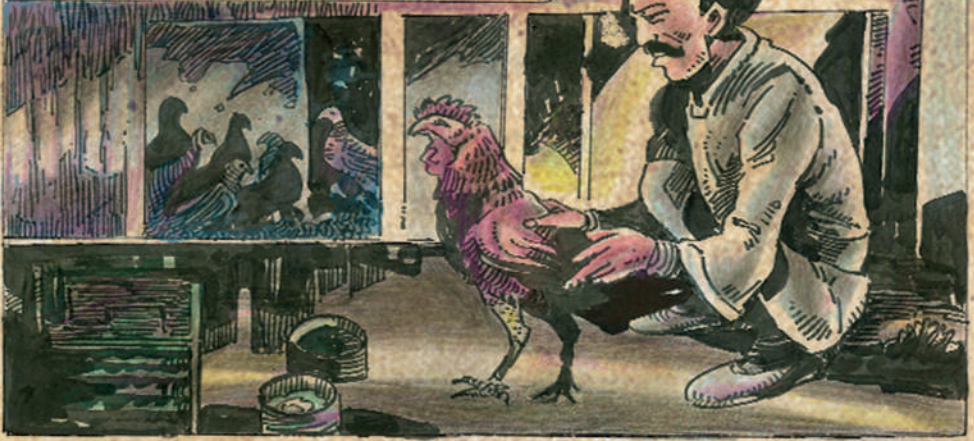

Horoz yorgun görünse de ayakta durabiliyordu,
Sabuncuoğlu horozu elleriyle besler.

MERAK ETME
YARINA KADAR
İYİLEŞMİŞ OLURSAN.

Ertesi gün kümese gelip horozu inceleyen adam, horozun gayet sağlıklı olduğunu gördü. Horoz tamamen iyileşmişti..

Yaptığı deneyler, Sabuncuoğlu'nun ne denli büyük bir bilgin hekim olduğunu gösteriyordu.

Böylece zehire karşı tesirli bir ilaç bulunmuş oldu.

Kendi yaptığı ilaç ve tiryaklardan
büyük başarı kazanıp,
hastalarının en büyük umudu olmuştu.

İlaç ve tiryak tedavileri insanlarda
olumlu sonuçlar veriyordu..

Sabuncuoğlu yıllarca Amasya halkına hizmet etmiş ve artık 85 yaşını bulmuştu. Fakat son yılında bile çalışmayı bırakmamıştır.

Öylesine güven veriyordu ki hastalarına onu görmek bile iyi geliyordu.

BUGÜN
DÜNDE DAHA İYİSİNİZ
GEÇMİŞ OLSUN.

SEN YAREN
HASTALIK
BENİ KORKUTMAZ.

Sabuncuoğlu Amasya'da son gününe kadar Darüşşifa'da kalmıştır.

Cerrahi bilgisiyle onulmaz hastalıklara şifa veriyordu.

85 yaşına aldirmeden ilk günkü heyecanı ile Darüşşifa'da çalışıyordu..

HEKİM EFENDİ
BEN SİZE
GÜVENİYORUM
SAĞOLUN.

Sabuncuoğlu'nun mirası ve etkisi
günümüzün tıbbi gelişmelerle
birleştirilerek günümüze ithaf olunuyor.

Amasyalı bilge hekimin
tıp bilimi mirasına saygıyla...

Editör
Osman AKBAŞ

Hikaye
Esra AKSOY

Kurgu ve Mizanpaj
Mesut ÇORAK

Çizer
Seyfi KARADEMİR

AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

